

Wagenmakerbaan 51, 1315 BC, Almere

info@flevolandsepatientenfederatie.nl

Almere 29-01-2021

betreft reactie discussienota "Zorg voor de Toekomst"

Geachte heer De Jonge, mevrouw Van Ark en heer Blokhuis,

Graag maak ik als voorzitter van de Flevolandse Patiëntenfederatie gebruik van de gelegenheid om te reageren op de discussienota 'Zorg voor de toekomst'. Wij stellen het zeer op prijs, dat iedereen in Nederland die zich op dit onderwerp betrokken voelt in de gelegenheid is om te reageren, want de zorg gaat ons allemaal aan. We complimenteren u voor de heldere en zeer behartenswaardige themakeuze in deze nota, maar zien ook nog een tweetal zaken graag toegevoegd. In onze reactie zal ik daartoe eerst kort schetsen waar wij als organisatie voor staan en vervolgens wat wij van de nota vinden.

Visie en rol van de Flevolandse Patiëntenfederatie

De Flevolandse Patiëntenfederatie (FPF) is een organisatie, die op regionaal en lokaal niveau vanuit burgers, patiënten en cliënten wil bijdragen aan een goede gezondheidszorg boven de schotten uit. Voor de burger maakt het immers niet uit of je zorg ontvangt gefinancierd vanuit de WMO, de WLZ of de ZVW. Een goede gezondheid is één van de kostbaarste zaken in het leven. Wij zien graag dat alle aanbieders en financiers van zorg lokaal en regionaal elkaar weten te vinden in een goede samenwerking en de zorg zodanig organiseren, dat burgers krijgen wat ze nodig hebben voor een zo goed mogelijke kwaliteit van leven.

De FPF is ontstaan vanuit de samenwerking van een viertal regionale en lokale Flevolandse patiënten/cliëntenorganisaties (de Centrale Cliëntenraad Zorggroep Almere, CLIP-ggz, Stichting Alzheimer Nederland regio Flevoland en Hersenletsel.nl regio Flevoland). Aanleiding was het gedeelde belang om vanuit burger/cliënt/patiënt perspectief in dialoog met de aanbieders in welzijn en zorg en de financiers (zorgverzekeraars en gemeenten) vanuit het positief gezondheidsmodel een bijdrage te leveren aan de toekomstbestendige samenhang tussen de verschillende domeinen. Daarnaast speelde de specifieke demografische opbouw met de snelle verdubbeling van de aantallen 65 plussers en de groeitaak van het gebied mede een rol. De contacten zijn versterkt naar vele andere Flevolandse cliënten- en patiëntenorganisaties en adviesraden sociaal domein.

De genoemde organisaties zijn van mening dat, om aan die noodzakelijke regionale vernieuwing vanuit burgerperspectief mede vorm te geven, het samen optrekken van de verschillende categorale patiëntenorganisaties, cliëntenraden van instellingen en adviesraden sociaal domein op regionaal niveau noodzakelijk is om de juiste zorg op de juiste plaats te bevorderen. En dat over de schotten tussen de wetten voor welzijn en zorg heen.

Die inzet leidde er toe dat Flevolandse patiëntenfederatie voor de inkoop 2018 van de thuiszorg door het Zilveren Kruis in Almere betrokken was bij het opstellen van de kwaliteitseisen en de selectie van de aanbieders. Daarmee werd een aanmerkelijke reductie van het aantal aanbieders bereikt tot nu 4, die voortvarend met elkaar samen werken. De kwaliteit van de zorgverlening en de samenwerking met de overige partijen in de eerste lijn, zoals de huisartsen, de gemeente en in de tweede lijn (Flevoziekenhuis) is daardoor versterkt.

Het faillissement van de MC-IJsselmeerziekenhuizen bracht een verdere versnelling van de betrokkenheid bij het regionale zorgbeleid met zich mee. De Flevolandse Patiëntenfederatie is partner aan de brede Zorgtafel voor Flevoland en het door de minister ingestelde voortgangsoverleg.

Reactie op de nota

Bovenstaande maakt ook duidelijk dat wij met u van mening zijn dat de in de nota verwoorde drie hoofdthema's van groot belang zijn voor het nadenken over hoe we het niveau van de gezondheidszorg naar 2040 kunnen behouden. Meer nadruk op preventie en (positieve) gezondheid is cruciaal om tot een groter welbevinden en beheersbare kosten voor alle burgers te komen. Daartoe is het tweede thema van meer samenwerking in de zorg en regie ook van cruciaal belang. Ook het werkplezier en innovaties horen daarbij. Echter wij denken dat u op een tweetal thema's, die hierbij onmisbaar zijn nog extra zou moeten inzetten.

Meer positie voor regionale en lokale instellingsoverstijgende inbreng vanuit de burger

Vanuit het perspectief van de Flevolandse Patiëntenfederatie ontbreekt in de notitie het nadenken over de bestuurlijke regionale inbreng vanuit het belang van de burger/cliënt/patiënt bij de toekomstbestendige zorg. Er is weliswaar sprake van een aan te wijzen onafhankelijke bemiddelaar die bij knelpunten tussen zorgaanbieders en zorginkopers de besluitvorming ondersteunt, maar naar onze mening doet dit geen recht aan de wens om te komen tot meer publieke regie.

De constatering dat de invloed van de invoering van marktmechanismen in de verschillende domeinen van de zorg niet heeft gebracht wat ervan werd verwacht, delen wij. De inbreng om op bestuurlijk niveau samenhang en samenwerking te bewerkstelligen ervaren we nog steeds als moeizaam. De verschillende zorgbusiness-belangen staan die doelen nogal eens in de weg. Dat vraagt om een stevige verankering van de inbreng van regionale patiëntenorganisaties zoals ook beoogd met de per 1-1-2021 ingevoerde ACM beleidsregel “ **over het verplaatsen van zorg in het kader van de Juiste Zorg Op de Juiste Plek** “ (paragraaf 4 o.m. artikel 35)

Een beperkte subsidie van ZonMw en de provincie Flevoland stellen ons in staat om nu als organisatie een verdere professionaliseringsslag in te maken. Maar een structurele financiële ondersteuning, bijvoorbeeld zoals nu voor de ROSsen, is voor de continuering van de inbreng vanuit de gezamenlijke cliënten-, patiënten- en adviesraden sociaal domein in de regio essentieel.

De versterking van de regionale invloed van de burger zou in de Wet op het decentraal bestuur, waarvan in november 2020 de VNG een eerste proeve heeft laten verschijnen, in een vorm van regionaal functioneel bestuur voor welzijn en zorg kunnen worden vastgelegd.

Op dit moment is de inspraak vanuit burgers/patiënten/cliënten alleen gewaarborgd op instellingsniveau (cliëntenraden), op niveau van de gemeentelijke WMO (adviesraden sociaal domein) en landelijk via patiëntenkoepels. Er is geen formele inspraak voor een regionale burger/patiëntenkoepel, zodat burgers/patiënten kunnen aandringen op een

betere samenwerking tussen de belangrijkste financiers van zorg (zorgverzekeraar, gemeenten en zorgkantoor) en de samenwerking tussen regionale zorgaanbieders in de 1^e en 2^e lijn (bijv. welzijn, huisartsen, VVT-instellingen en ziekenhuizen), zodat individuele partijen/instellingen ook geprikkeld worden over hun schaduw heen te stappen. De Flevolandse Patiëntenfederatie vervult die rol nu in Flevoland, maar wordt daarin niet gefaciliteerd door financiële mogelijkheden en wettelijke bevoegdheden. Daardoor is het regionale patiëntenbelang in die samenwerking afhankelijk van de welwillendheid van betrokken zorgaanbieders en zorgfinanciers.

Eenduidigheid over 'de regio'.

Dat brengt ons op het tweede bestuurlijke punt waarvoor wij aandacht vragen. In Flevoland ervaren wij, dat de provinciegrens overschrijdende verschillende bestuurlijk regelingen hinderlijk zijn voor onze inbreng.

Wij pleiten ervoor om voor Flevoland de GGD grens ook aan te merken als de integrale regiogrens. Op deze manier kunnen wij samen met de GGD als aanjagers van een regionaal samenhangend gezondheidsbeleid onze invloed versterken. Ook zorgverzekeraars zouden zich bij hun inkoop voor de verschillende zorgdomeinen aan deze regio indeling moeten conformeren.

Tot slot

Wij danken u nogmaals hartelijk voor de gelegenheid om via de discussienota mee te denken over dit enorm belangrijke onderwerp. Ook voor de vervolgstappen in dit proces zouden wij graag uitgenodigd worden om onze inbreng te hebben vanuit het burgerperspectief. We wensen u veel wijsheid met het verder voorbereiden van aanpassingen in hoe we de zorg in Nederland organiseren. We roepen u daarbij op, om vooral het perspectief van burgers/patiënten/cliënten niet te vergeten, juist op het regionale niveau waar het de individuele organisaties, verzekeraars en gemeenten overstijgt.

Met vriendelijke groet,

Martine Visser
Voorzitter Flevolandse Patiëntenfederatie